

ВДОСКОНАЛЕННЯ ДЕФІНІЦІ ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНОСТІ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ

Шевченко Н.В., аспірант

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

Вітчизняна банківська система потребує якісно нової моделі залучення інвестицій до національної економіки з боку комерційних банків, оскільки неможливо уявити економічне зростання без підтримки банків, які виступають інвесторами та кредиторами підприємств, фізичних та юридичних осіб.

Дослідження вітчизняних та іноземних науковців свідчить про невід'ємну важливість та необхідність достатньо досконалого законодавчого та методичного апарату для розвитку сприятливого інвестиційного клімату для комерційних банків. Саме ці аспекти дозволять банкам передбачити та подолати кризові явища на національному та міжнародному рівнях.

В сучасних умовах для вітчизняної економіки необхідні нові методи та способи здійснення та активізації інвестиційної діяльності. Досвід розвинених ринкових систем свідчить, що рушійною силою повинні стати комерційні банки, оскільки банківські установи виконують функції накопичення та перерозподілу тимчасово вільних коштів, вони формують необхідні кошти для інвестицій. Необхідно зауважити, що з розвитком інформаційних технологій, банки отримали змогу підтримувати інформаційні бази та дослідницькі центри, які сприяють більш точному аналізу ринкової кон'юнктури. Завдяки цьому інвестиційна діяльність комерційних банків за останні роки звузилась до інформаційного спекулювання між клієнтами, емітентами та інвесторами.

Інвестиційна діяльність комерційних банків на початку нового століття була визначена, як одна з провідних фінансових діяльностей. Однак, світова фінансова криза 2008 року та подальші рецесійні процеси, які відбувались в багатьох країнах світу, змусили по новому осмислити інвестиційну діяльність комерційних банків. В деяких країнах, наприклад в Сполучених штатах Америки, Комісія по цінним паперам прийняла поправки до переліку видів діяльності, які може здійснювати банк в межах інвестиційної діяльності. Банківська система України не має в своєму складі спеціалізованих інвестиційних банків, як США, однак інвестиційна діяльність комерційних банків набирає обертів, та, на думку вітчизняних науковців, може стати джерелом та рушійною силою економічного зростання в Україні. Вітчизняне законодавство не пристосовано до інвестиційної діяльності комерційних банків, оскільки не існує єдиного визначення категорії «інвестиційна діяльність комерційного банку» та єдиного

класифікатора переліку послуг, які відносяться до інвестиційної діяльності комерційного банку.

Враховуючи перелічені вище особливості сучасного періоду, проблеми визначення економічної сутності категорії «інвестиційна діяльність комерційного банку» постають перед іноземними та вітчизняними науковцями. Осмисленням та визначенням категорії «інвестиційна діяльність комерційного банку» займаються такі вітчизняні та іноземні вчені: Л.Г. Кльоба, М.Б.Паласевич, І.С. Попіна, О.Д. Вовчак, Б.Л. Луців, М.Т. Майорова, А. Моррісон., В. Вільгельм та інші.

Розкриваючи сутність категорії «інвестиційна діяльність комерційного банку» необхідно приділити увагу категорії «інвестиційна діяльність». В ході семантичного аналізу було систематизовано визначення вітчизняних науковців категорій «інвестиційна діяльність» та «інвестиційна діяльність комерційного банку», визначено спільні риси та відмінності. При систематизації дефініцій категорії «інвестиційна діяльність комерційного банку» було виявлено два підходи. У відповідності з першим, науковці визначають інвестиційну діяльність банків через перелік видів інвестицій та видів діяльності, яка здійснюється в межах інвестиційної діяльності. У відповідності з другим – науковці спираються на характеристики, які притаманні інвестиційній діяльності банків. Порівнявши два підходи можна зробити висновок, що перший підхід може викликати помилковий висновок, оскільки визначає лише перелік інвестицій, тобто якщо такі інвестиції буде здійснювати не банк, тоді чи можна вважати, що така діяльність є інвестиційною діяльністю комерційного банку? Таким чином, визначення необхідно уточнити та розширити за допомогою характерних рис, суб'єктно-об'єктних зв'язків та визначення мети інвестиційної діяльності, що притаманно другому підходу.

В іноземній літературі інвестиційна діяльність комерційного банку іноді визначається альтернативним шляхом за допомогою інституційної теорії, згідно якої банк виступає інститутом, який здійснює інвестиційну діяльність не тільки шляхом купівлі та реалізації довгостроковий та інших фінансових інвестицій, а й шляхом надання консультаційних послуг в умовах інформаційної асиметрії.

Отримані результати на основі семантичного аналізу надали змогу уточнити категорію «інвестиційна діяльність комерційного банку» та зробити висновок, що інвестиційна діяльність комерційних банків потребує системного підходу щодо систематизації та класифікації категорійного апарату.

Міжнародна стратегія економічного розвитку регіону: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції, м. Суми, 19–21 червня 2012 року / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : СумДУ, 2012. – С. 131-133.